

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Drets Humans
Codi	100285
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Tercer curs
Horari	
Lloc on s'imparteix	Facultat de Lletres
Llengües	Català / Castellà

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Marta Tafalla
Departament	Filosofia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7/102
Telèfon (*)	1618
e-mail	Marta.Tafalla@uab.es
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari de tutories	

3.- Prerequisits

Coneixements bàsics d'Ètica.

Poder llegir anglès.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'objectiu central de l'assignatura és introduir els alumnes en l'estudi dels Drets Humans des d'una perspectiva filosòfica. Es presentaran els principals problemes filosòfics que plantegen els Drets Humans, tant en la seva vessant més teòrica, com en la seva aplicació pràctica, i es discutiran les possibles solucions, tot analitzant arguments i conceptes.

Malgrat que s'introduiran alguns elements de la història dels Drets Humans, necessaris per entendre millor la situació actual, el curs es concentrarà en el debat filosòfic contemporani. Analitzarem i discutirem quina és la funció dels Drets Humans en la nostra societat, els diferents tipus de Drets Humans, la seva potencial universalització i els conflictes entre drets. Així mateix, llegirem una sèrie d'articles recents que discuteixen l'aplicació dels Drets Humans en àmbits especialment controvertits, com ara les noves tecnologies mèdiques, internet, les patents sobre la vida, la desigualtat econòmica, la multiculturalitat, la immigració o l'ecologia.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE5. Resumir els arguments centrals dels textos filosòfics en els seus diversos àmbits.

Resultats d'aprenentatge

CE5-4 Resumir els arguments centrals dels textos fonamentals d'ètica i filosofia política.

Competència

.CE7. Entendre conceptes i textos filosòfics dels diversos àmbits del pensament

Resultats d'aprenentatge

CE7-2 Definir conceptes i textos filosòfics d'ètica i filosofia política.

Competència

CT2. (CT: competències transversals)

Resultats d'aprenentatge

CTF1 Comunicar de forma oral i escrita, amb correcció, precisió i claredat, els coneixements adquirits.
CTF2 Desenvolupar habilitats d'aprenentatge autònom
CTF3 Cercar, seleccionar i gestionar informació de forma autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com informació distribuïda a la xarxa.
CTF4 Organitzar el temps i els propis recursos per al treball, dissenyar plans amb establiment de prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
CTF5 Analitzar i sintetitzar informació.

Competència

CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)

6.- Continguts de l'assignatura

1. INTRODUCCIÓN: ¿QUÉ SON LOS DERECHOS HUMANOS?

1.1 Definición y funciones

Origen y carácter histórico

Tipología

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent
Filiacions de Grau i de Màster

1.4. Los derechos humanos, la ley y el estado

1.5. ¿Son los derechos humanos inalienables? Conflictos entre derechos

1.6. La pretensión de universalidad de los derechos humanos y la lucha contra el racismo, el sexismo y otras formas de discriminación. El círculo de la moral

1.7. Universalidad de los derechos humanos y pluralidad cultural

1.8. La diferencia entre justicia y bien; vida justa y vida buena

1.9. ¿Es necesario y/o posible fundamentar los derechos humanos?

1.10. Principales declaraciones de derechos humanos a lo largo de la historia

2. LECTURA Y DISCUSIÓN DE TEXTOS

Derechos y nuevas tecnologías

-María Casado, “Una vez más sobre la eutanasia”, *Enrahonar*. num 40/41, 2008.

-David Casacuberta y Max Senges, “Do we need Rights in Cyberspace?”, *Enrahonar*. num 40/41, 2008.

-Vandana Shiva, fragmentos de *Cosecha robada*, Paidós, 2003; y *Manifiesto para una democracia de la tierra*, Paidós, 2006.

-Thomas Pogge, “Medicamentos para el mundo: impulsar la innovación sin obstaculizar el libre acceso”, en *Sur. Revista Internacional de Derechos Humanos*, 2008.

Derechos económicos

-Maurice Cranston, “Human Rights, Real and Supposed”, en Patrick Hayden, *The Philosophy of Human Rights*, Paragon House, St Paul, 2001.

-Txetxu Ausín, “Tomando en serio los derechos de bienestar”, *Enrahonar*, num 40/41, 2008.

Derechos, globalización, multiculturalidad

-Javier de Lucas, “Las globalizaciones y los derechos”, *Enrahonar*, num 40/41, 2008.

-Ángel Puyol, “Derechos humanos y multiculturalismo”, *Enrahonar*, num 40/41, 2008.

-Richard Rorty, “Human Rights, Rationality and Sentimentality”, en Patrick Hayden, *The Philosophy of Human Rights*, Paragon House, St Paul, 2001.

Derechos, globalización, multiculturalidad

- Javier de Lucas, “Las globalizaciones y los derechos”, *Enrahonar*, num 40/41, 2008.
- Ángel Puyol, “Derechos humanos y multiculturalismo”, *Enrahonar*, num 40/41, 2008.
- Richard Rorty, “Human Rights, Rationality and Sentimentality”, en Patrick Hayden, *The Philosophy of Human Rights*, Paragon House, St Paul, 2001.

Derechos más allá de la reciprocidad

- Robin Attfield, “Beyond the Earth Charter: Taking Possible People Seriously”, en *Environmental Ethics*, num 29, 2007.
- Marta Tafalla, “Las fosas comunes en España y la filosofía de la memoria”, en *Iride*, num 22, 2009.

¿Derechos más allá de la especie humana?

- Peter Singer, fragmentos de *Liberación Animal*, Taurus, 2011 (1975)
- Mark Rowlands, fragmentos de *El filósofo y el lobo*, Seix Barral, 2008.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

L'assignatura combina algunes classes magistrals en les primeres sessions, com a introducció, amb la lectura i discussió d'articles. S'espera la participació activa dels alumnes en la discussió.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classe magistral	10	
Seminari: discussió de textos	40	

Supervisades

Lectura dels articles que es discutiran a l'aula i preparació de la discussió	20	

Autònomes

Altres lectures	75	
Recerca de més materials per a les discussions	5	

8.- Avaluació

L'avaluació continuada consisteix en dos examens. El primer sobre els problemes i conceptes més teòrics, i el segon sobre els articles treballats a classe.

El primer examen tindrà lloc un cop finalitzat el primer bloc del curs, i el segon examen un cop finalitzat el segon bloc.

En els examens, l'alumne haurà de demostrar un coneixement dels continguts treballats en les classes, així com capacitat d'anàlisi, argumentació i reflexió crítica.

Els alumnes que no compleixin amb els plaços de l'avaluació continuada podran avaluar-se en el període de reavaluació, realitzant aquella prova o proves que no haguessin realitzat en el seu moment.

Igualment, els alumnes que suspenguin una o dues de les proves podran presentar-se a la reavaluació.

La reavaluació no es pot emprar per "pujar nota" en examens ja realitzats.

Quan un estudiant només hagi realitzat una de les dues proves tindrà un "no presentat". Només si realitza les dues proves podrà ser pròpiament avaluat.

Caldrà aprovar els dos examens per aprovar l'assignatura.

Es prega als alumnes que usin l'email només per qüestions urgents. La resta de dubtes i problemes es resoldran en les hores de classe i de despatx. No es realitzaran tutories per email.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENENTATGE

1 examen		
1 examen		

9- Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFIA FONAMENTAL

ARTOLA, MIGUEL *Los derechos del hombre*, Alianza, Madrid, 1986.

DWORKIN, RONALD *Los derechos en serio*, Ariel, Barcelona, 1999.

HAYDEN, PATRICK *The Philosophy of Human Rights*, Paragon House, St Paul, 2001.

MARTÍNEZ DE PISÓN, JOSÉ *Derechos humanos: historia, fundamentos y realidad*, Zaragoza, Egido, 1997.

MENKE, CHRISTOPH y POLLMANN, ARND *Filosofía de los derechos humanos*, Herder, Barcelona, 2010.

NICKEL, JAMES, "Human Rights", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Fall 2010 Edition)*, Edward N. Zalta (ed.)

<<http://plato.stanford.edu/archives/fall2010/entries/rights-human/>>

TAFALLA, MARTA (ed.) *Los derechos humanos en la era de la globalización*. Enrahonar, número monográfico, num 40/41, 2008.

BIBLIOGRAFIA

BOBBIO, NORBERTO *El tiempo de los derechos*, Sistema, Madrid, 1991.

CASTELLS, MANUEL *La era de la información*, 3 vols., Alianza, Madrid, 1996.

DWORKIN, RONALD *Ética privada e igualitarismo político*, Paidós, Barcelona, 1993.

DWORKIN, RONALD *El dominio de la vida*, Ariel, Barcelona, 1994.

FERRATER MORA, JOSÉ y COHN, PRISCILLA *Ética aplicada*, Alianza, Madrid, 1988.

GEORGE, SUSAN *Pongamos la OMC en su sitio*, Icaria, Barcelona, 2001.

KÜNG, HANS y JENS, WALTER *Morir con dignidad*, Trotta, Madrid, 1997.

LATORRE, ÁNGEL *Introducción al derecho*, Ariel, 1994.

LUCAS, JAVIER DE *Puertas que se cierran. Europa como fortaleza*, Icaria, Barcelona, 1996.

MATE, REYES y MARDONES, JOSÉ M. (eds.) *La ética ante las víctimas*, Anthropos, Barcelona, 2003.

- NUSSBAUM, MARTHA *Justicia poética*, Editorial Andrés Bello, Santiago de Chile, 1997.
- NUSSBAUM, MARTHA *Las mujeres y el desarrollo humano*, Herder, Barcelona, 2002.
- RAWLS, JOHN *Teoría de la justicia*, FCE, Méjico, 1995.
- SINGER, PETER *Ética práctica*, Cambridge University Press, 1995.
- TAYLOR, CHARLES, *El multiculturalismo y la política del reconocimiento*, FCE, Méjico, 1993.
- TODOROV, TZVETAN *Memoria del mal, tentación del bien*, Península, Barcelona, 2002.
- VILLAGRASA, CARLES (ed.) *Nuevas tecnologías de la información y derechos humanos*, Cedecs, Barcelona, 2003.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE